

P H D É R T E K E Z É S T É Z I S E I

Medgyasszay Péter

**A FÖLDÉPÍTÉS OPTIMALIZÁLT ALKALMAZÁSI
LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁGON**

- különös tekintettel az építésökológia és az energiatudatos épülettervezés szempontjaira

Témavezető: dr. Lányi Erzsébet

Budapest, 2007. szeptember

Az épületszerkezetek tervezésekor a hagyományosan vizsgált követelmények teljesülése mellett új szempontként a fenntartható építés részterületként egyre fontosabb az **építésökológia** és **építésbiológia** követelményeinek teljesülése, illetve egyre fokozottabban érvényesül az **energiatudatos épülettervezés** igénye.

A földépítés, mint tradicionális építéstechnológia a mai kor követelményeinek csak részben képes megfelelni, azonban számos kutatás-fejlesztési tapasztalat azt igazolja, hogy a korszerű föld-, és vályogépítési technikák képesek a XXI. sz. igényeit kielégíteni.

Magyarországon a vályogépítésről általában negatív kép él a köztudatban, a szegénység jelének tekintik a vályogépületeket. Számos elhíresült épületkár tovább erősíti azt az előítéletet, hogy a vályog korszerűtlen, megbízhatatlan építőanyag.

A nyugat-európai gyakorlatban azonban számos funkcióban, és szerkezetben alkalmaznak föld-, és vályogszerkezeteket. (1. ábra) Ezen szerkezetek nem csak kedvező építésökológiai és építésbiológiai vonatkozásai, hanem esztétikai igényességük, funkcionális újszerűségük révén is vezető építészeti és tudományos lapok hasábjain tudnak megjelenni.

Az EU csatlakozás nyomán várható, hogy a nyugat-európai föld-, és vályogépítés gyakorlata, illetve az eddig elvégzett kutatás-fejlesztés hozadéka Magyarországon is hasznosul és a jelenleginél szélesebb körben fogják alkalmazni a föld-, és vályogszerkezeteket.

1. ábra
Engesztelés kápolnája - Berlin

Disszertációmban **három különböző, de egymáshoz logikailag kapcsolódó területen** kívánom téziseimet megfogalmazni, és azokat igazolni. Mivel az építésökológia és hőkomfort területek tárgyalása során a földszerkezetek elemzése önállóan nem lenne értékelhető, ezért ezeken a területeken a szokásos és javasolt épületszerkezetek vizsgálatával is foglalkozom, így megállapításaim általánosíthatók.

Az építésökológiával foglalkozó fejezetben a szerkezetek életciklus-elemzésének gyakorlatát, indikátorait és a szerkezetek javasolt értékelési módszerét tárgyalom.

A hőkomforttal foglalkozó fejezetben a beltéri hőkomfortot meghatározó tényezőkkel, különös tekintettel a belső hőmérsékletet, belső felületi hőmérsékletet és belső páratartalmat meghatározó épület-, és épületszerkezet-tervezési elvekkel foglalkozom.

A fejezet célja annak tisztázása, hogy a passzív épületek tervezésnél, a szerkezetek hőtároló tömege és a belső páratartalom milyen szerepet játszik a nyári időszakban a hőkomfort biztosításában.

A föld és vályog alkalmazásával foglalkozó fejezetben bemutatom a vályog, mint építőanyag legfontosabb műszaki tulajdonságait. Ismertetek a mai kor igényeit kielégítő főbb épületszerkezeteket, valamint javaslatokat fogalmazok meg az építőanyag alkalmazására.

A fejezet célja olyan épületszerkezetek definiálása, amelyek gazdaságosan képesek kielégíteni a jelen és a közeljövő várható igényeit.

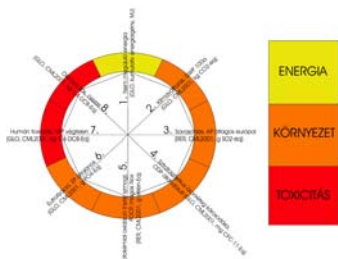
A kutatás céljai

2. ábra
Passzív ház vályog alkalmazásával - Ausztria

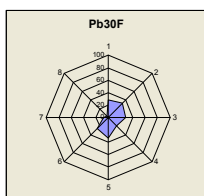

A kutatás módszere

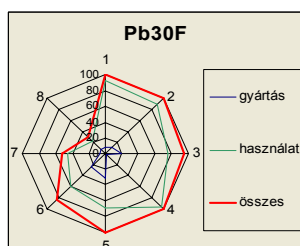
3. ábra
Környezetterhelési "pecsét"

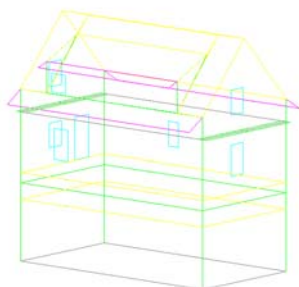
4. ábra
Pórusbeton (Pb30F) "gyártás-hulladék" fázisra vonatkozó pecsétje

5. ábra
Pórusbeton (Pb30F) "teljes életciklusra" vonatkozó pecsétje

6. ábra
Szimulációban használt épület modellje

A kutatás három területén alapvetően eltérő módszerrel végeztem vizsgálatokat és elemzéseket.

Az építésökológiai kutatások során nemzetközi módszerek és alapadatok alapján szerkezetekre vonatkozó elemzéseket, kimutatásokat végeztem. Új indikátorokat nem dolgoztam ki. Indikátorértékekre vonatkozóan új, saját számításokat csak a vályog építőanyag esetében végeztem. Egyéb építőanyagok vonatkozásában a nemzetközi szakirodalom, illetve szerzőtársakkal közösen végzett OTKA T/F 046265 kutatásban meghatározott "magyarított" adatokat használtam. A "magyarított" adatok összeállítása Szalay Zsuzsa és Zorkóczy Zoltán munkája.

A kutatás során az anyagok teljes életciklusát kívántam elemezni. A környezeti hatást a következő csoportosításban bontott indikátorok értékei alapján elemeztem:

Energia: kumulatív energiaigény, nem megújuló (PEI, n.r.)

Környezet: klímaváltozás (GWP); savasodás (AP); sztratoszferikus ózonszűrő réteg károsodása (ODP); fotokémiai oxidáció-nyári szmog (POCP); eutrofizáció (EP)

Toxicitás: humántoxicitás (HTP); ökotoxicitás (ETP)

A "használati" életfázisra vonatkozó értékeket a külső szerkezetek hővesztése alapján vettem figyelembe. A szerkezetek "építési" életfázisának környezetterhelését adatok hiányában nem tudtam számításba venni. Az életciklus elemzésekor a műszaki élettartamot szerkezeti rétegenként határoztam meg (Steiger, 1995) nyomán.

A vizsgált épületszerkezetek környezeti indikátorainak értékét az általam kidolgozott kördiagramon ábrázoltam (3. ábra). Az indikátorértékek összekötésével keletkező felület szemléletesen mutatja a szerkezet környezetterhelését (4., 5. ábra).

Fontos kiemelni, hogy a kördiagramon az egyes indikátorértékek az összes szerkezet közül az adott indikátor legnagyobb értékének arányában, százalékos értékkel szerepelnek. Ezért a kördiagramok csak egymáshoz viszonyítva informatívak.

A hőkomfortra vonatkozó kutatások elvégzéséhez a rendelkezésre álló anyagi források korlátossága miatt olyan költségtakarékos vizsgálati módszert kellett találni, amely alkalmas a nyári hőállapot előrejelzésére. E célra az **Energy Plus dinamikus épületszimulációs szoftvert** választottam ki, amely alkalmas a problémafelvetésben definiált, **hőtároló tömeggel** kapcsolatban felvetett kérdések tisztázására.

Az Energy Plus képes páratechnikai szimulációkra is, azonban adatok hiánya miatt a levegő nedvességtartalmával is összefüggésben lévő **látens hőtároló képességet** nem sikerült szimulálni. A látens hőtárolás szerepét elméleti levezetéseim továbbfejlesztésével tárgyalom. Látens hőtárolás témájában tézist nem fogalmazok meg.

A szimulációs eredmények és elméleti levezetések mellett mindenképpen szerettem volna **helyszíni méréseket** is végezni. Az anyagi lehetőségek korlátossága miatt ezen méréseket csak egy egyszerű mérőműszer segítségével tudtam megvalósítani, amely csak egy helyen (vizsgálatok során beltérben) mért **léghőmérséklet, páratartalom**

és felületi hőmérséklet mérésére alkalmas. Az eredmények értékeléséhez nélkülözhetetlen kültéri hőmérséklet és páratartalom adatokat a meteorológiai szolgálat helyi információi alapján vettem figyelembe.

A **vályog alkalmazására vonatkozó kutatás** első lépéseként **szakirodalmi adatok** felhasználásával definiálom a föld mint építőanyag legfontosabb műszaki tulajdonságait. Az összehasonlíthatóság érdekében a vályog mellett az általánosan használt építőanyagokat műszaki tulajdonságait is minden esetben feltüntetem.

A valós előnyök és hátrányok összevetése után **definiálom** azokat a **műszaki tulajdonságokat**, amelyek tekintetében a vályog építőanyag legjobb a számításba vehető építőanyagok közül.

A vályog építőanyag lehetséges **alkalmazási területeit a morfológia módszerével definiálom** megemlítve az alkalmazás legfontosabb szabályait.

I. Tézis

Kimutattam, hogy a környezetterhelés vonatkozásában az azonos műszaki paraméterekkel rendelkező épületszerkezetek teljes életciklus elemzése során lényeges eltérések számszerűsíthetők. A szerkezetek komplex értékelései során szükséges a környezeti terhelést vizsgálni. Minél több szerkezetre kiterjedő komplex elemzés után az alacsony környezeti terhelést okozó szerkezetek preferálása indokolt.

A kutatás módszerét követve az OTKA T/F 046265 eredményeit is felhasználva 9 falszerkezet, 3 padlószervezet és 6 földémszerkezet elemzését végeztem el.

A **falszerkezetek önálló összehasonlítása során kimutattam**, hogy az alacsony hőátbocsátási tényezővel rendelkező falszerkezetek (amelyek alkalmasak "alacsony energiájú ház" építésére) közül a vályogból épülő fal környezetterhelése alacsonyabb, mint az "általánosan használt" anyagokból épített szerkezeteké.

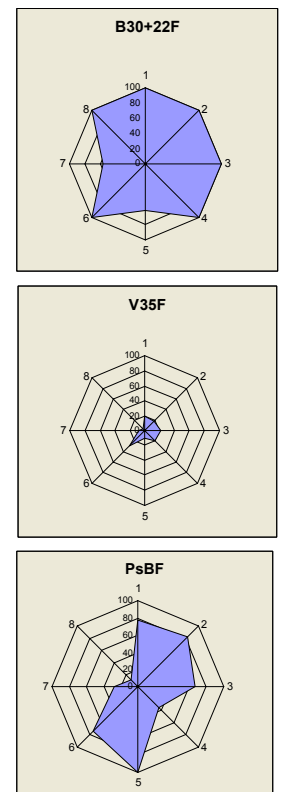
Az egyszerű, építéskor számszerűsíthető **"gyártás és hulladék" környezetterhelés** során a vályogból épülő falszerkezet környezeti hatásai közül a kumulatív energia és az ezzel korreláló CO_{2eq} és SO_{2eq} kibocsátás **70-80 %-kal** alacsonyabb, mint "általános" anyagból épített szerkezetek esetén. (7. ábra)

A vályogból épített szerkezetnek azonban esetenként alacsonyabb a műszaki élettartama, mint az "általános" anyagokból épített szerkezeteké. A "beruházási" környezetterhelés mellett ezért jobb indikátor a **"teljes életciklusra vonatkozó" környezetterhelés gyártási életfázisra vonatkozó** adatainak vizsgálata. (8. ábra)

Ezen indikátorra vonatkozóan a szerkezetek környezeti hatása kis mértékben közelített egymáshoz, de még mindig **50-75 %-kal** alacsonyabb a vályog falszerkezet kumulatív energia igénye és CO_{2eq} és SO_{2eq} kibocsátása.

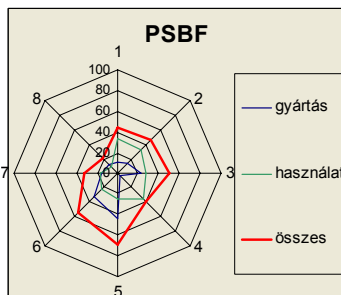
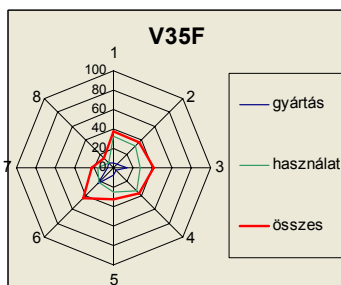
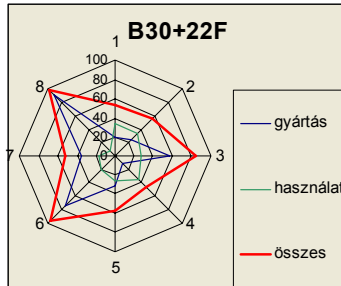
Új tudományos eredmények

7. ábra
 $U=0,16 \text{ W/m}^2\text{K}$ hőátbocsátási tényezőjű falszerkezetek "gyártás-hulladék" típusú pecsétjei (B30+22F: B30 falazat 22 cm kőzetgyapot hőszigeteléssel; V35F: favázás vályog 35 cm szalmabála hőszigeteléssel; PsBF: polisztirolszalus, beton tartószerkezetű fal 5,5+18 cm polisztirol hőszigeteléssel)

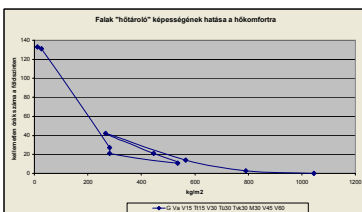
8. ábra

$U=0,16 \text{ W/m}^2\text{K}$ hőátbocsátási tényezőjű faszerkezetek "teljes életciklusra vonatkozó" pecsétjei (B30+22F: B30 falazat 22 cm kőzetgyapot hőszigeteléssel; V35F: favázás vályog 35 cm szalmabála hőszigeteléssel; PsBF: polisztirol-zsalus, beton tartószerkezetű fal 5,5+18 cm polisztirol hőszigeteléssel)

9. ábra

Falak tömegének és a kellemetlen órák számának összefüggése a vizsgált épületben. Kellemetlen órák skálája: 0-140 h, "hőtároló tömeg" skálája: 0-1200 kg/m^3

Az **épületek vizsgálata során kimutattam**, hogy a családi házak építésére jelenleg általánosan használt építési "rendszerek" és a vályog használatával építhető házak környezetterhelése között lényeges különbség adódik.

Az építés "gyártás és hulladék" környezetterhelése "vályog ház" esetén **15-50 %-os**, míg a "teljes életciklusra vonatkozó" adatok alapján, a gyártási életfázist tekintve **20-40 %-os** megtakarítás mutatható ki a kumulatív energia igény, a $\text{CO}_{2\text{eq}}$ valamint $\text{SO}_{2\text{eq}}$ kibocsátás vonatkozásában.

A megtakarítás annak ellenére számszerűsíthető, hogy épület léptékben számos szerkezetre nincs értelme, illetve lehetősége alternatív, "vályog" szerkezet meghatározásának.

II. Tézis

Kimutattam, hogy a szmogképződés, az eutrofizáció, a humán- és az ökotoxicitás szempontjából az épületszerkezetek gyártási fázisa alatt jelentősebb környezetterhelés keletkezik, mint a teljes használati élettartam alatt.

Az épületökológiai elemzések még egy, **a hazai tudományos életben nem ismert eredményt mutattak ki.**

A primér energiára, $\text{CO}_{2\text{eq}}$ és $\text{SO}_{2\text{eq}}$ indikátorokra végzett korábbi kutatások azt mutatták, hogy a külső térelhatároló szerkezetek esetén a használati életfázis alatt jelentősebb környezetterhelés keletkezik, mint a gyártás során.

Jelen kutatás megerősítette, hogy az energiahasználat, a klímaváltozás és az ózonszint csökkenése szempontjából elsősorban a használati élettartam a meghatározó.

A savasodás szempontjából csak bizonyos épületszerkezeteknél, a szmogképződés, az eutrofizáció, a humán- és az ökotoxicitás szempontjából azonban minden szerkezet esetén a **gyártási életfázis domináns!** (8. ábra)

III. Tézis

Bemutattam, hogy az épületszerkezetek hőtároló képességének tervezésére nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Szimuláción alapuló módszert dolgoztam ki a hőtároló tömeg tervezésének optimalizálására.

A **hőtárolás szerepét vizsgáló szimulációk során kimutattam**, hogy a **falszerkezetek** tömegének növelésével hiperbolikus jellegű függvény szerint változik a belső térben a kellemetlen órák száma. Kellemetlen óráknak tekintem azokat a nyári órákat, amikor a szimulációs szoftver számításai szerint a Predicted Mean Vote (PMV) eléri, vagy meghaladja az 1,08 értéket, azaz az emberek 30 %-a kellemetlenül érzi magát. (9. ábra)

A **padló szerkezetek** vizsgálata során kimutattam, hogy a **lábazat síkjában, az alaptest aljáig lelógó hőszigetelés nagymértékben javítja** a belső hőkomfortot. A **padló síkjában lévő hőszigetelés növelése** bár

kis mértékben csökkenti a hőigényt, **jelentősen rontja a hőkomfort várható értékét.** (10. ábra)

A **belső födém szerkezet** vizsgálata során kimutattam, hogy a **nagy-tömegű födém** a nagyobb beépített tömeg miatt kis mértékben javítja az épület hőkomfortját és csökkenti hőigényét. Lényegesebb hatása, hogy a könnyűszerkezetben lévő hőszigetelés izolálásával szemben **homogenizálja a földszint és a tetőtér belső hőmérsékletét. Emiatt a földszint klímája romlik ugyan kis mértékben, de a tetőtéri klíma nagy mértékben javul.**

A **tető szerkezetek** vizsgálata során arra az eredményre jutottam, hogy a tető szerkezet **tömegének önmagában nincs akkora hatása a hőkomfortra**, mint azt a szakma ma gondolja. A tetőtéri födém és a teljes ház egésze alapján határozható meg az optimális szerkezeti kialakítás.

Az **épületek komplex, a hőkomfort optimalizálására törekvő tervezésével** olyan épületeket sikerült bemutatni, amelyek **szimulációs vizsgálata lényegesen jobb hőkomfort eredményeket mutat**, mint azon épületek, ahol csak a fűtési energiafogyasztás minimalizálását tartottam szem előtt.

IV. Tézis

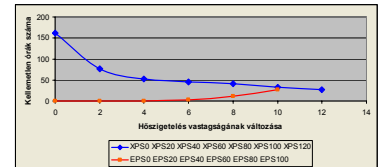
Kimutattam, hogy az éghajlat jelentős változása esetén – a nyári átlaghőmérséklet kb. 6 °C-os emelkedése – a passzív hűtés mai klímára még jól használható, hőtároló képességgel operáló stratégiája nem elégséges, az épületek tervezésének és üzemeltetésének újszerű módját kell kifejleszteni.

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) meteorológiai fejezete a 2070-2100 közötti időszakra 4,5 - 5,1 °C-os átlaghőmérséklet emelkedést prognosztizált. A NÉS biológiai sokféleséggel foglalkozó fejezete a Finnish Environment Institute ALARM kutatására hivatkozva olyan területeket mutat be, amelyek mai éghajlati adottságai analógiába hozhatók a jövőbeni budapesti klimatikus viszonyokkal. Az analóg területek közül Bukarest éghajlatát alsó, míg Taskent éghajlatát felső értéknek tekintettem a jövőbeni klimatikus viszonyok hatásának elemzésére. (11. ábra)

Meg kell azonban jegyezni, hogy azon területek, amelyek klímája analógiába állítható hazánk jövőbeni éghajlati viszonyival, a 44. szélességi fok alatt terülnek el. A hazaitól eltérő benapozás jelentősen torzítja az eredményeket (növeli a ténylegesen várható kellemetlen órák számát).

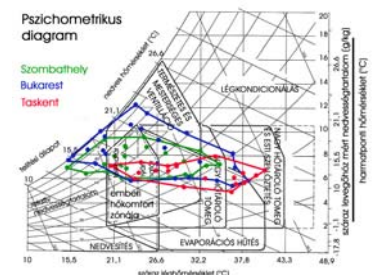
A várható éghajlatváltozás hatását vizsgáló szimulációk során arra az eredményre jutottam, hogy a nyári átlaghőmérséklet **1,5-2 °C-os emelkedésével a jelenlegi éghajlati viszonyokra optimalizált épületek még megfelelnek, de 6 °C-os emelkedés esetén új stratégiákat, technikákat kell kidolgozni.**

10. ábra
Lábazati és padlóban lévő hőszigetelés vastagsága és a kellemetlen órák számának összefüggése a vizsgált épületben.
Kellemetlen órák skálája: 0-200 h, "hőtároló tömeg" skálája: 0-14 cm
Felső görbe lábazati hőszigetelés, alsó padlóban lévő hőszigetelés vastagságának változását mutatja

11. ábra

Legmelegebb nyári hét hőmérsékleti és légnedvességi adatai a passzív hűtési stratégiák ábrázolásával a pszichometrikus diagramon.

1. táblázat

Kellemetlen órák száma a hőkomfort szempontjait figyelembe vevő épületben szombathelyi, bukaresti, illetve taskenti klímán.

Időjárási viszonyok	földszinten	tetőtérben
szombathelyi klímán	0	78
bukaresti klímán	0	512
taskenti klímán	1885	2464

V. Tézis

Bemutattam, hogy a vályog építőanyagot hőtároló és páragazdálkodást segítő képessége miatt érdemes használni az emberi tartózkodásra alkalmas terek épületszerkezeteiben. Táblázatos formában összefoglaltam azokat az épületszerkezeti lehetőségeket, amelyekben a vályog hőtároló és páragazdálkodást segítő képessége jól alkalmazható.

12. ábra

A vályog építőanyag jelenleg még nem elterjedt, de előre mutató alkalmazási lehetőségei:

- vályogvakolat tetőtérben,
- favázás kitöltő falban, szalmabálával hőszigetelve,
- könnyűszerkezetes ház belső rétegeként szárazon rakott falként, vályog építőlemezrel burkolva

A vályog és az "általánosan használt" építőanyagok vizsgálata során kimutattam, hogy a vizsgált műszaki tulajdonságok közül **a vályog a hőtároló képesség, a szorpciós képesség és az alacsony kumulatív energiaigény tekintetében mondható a legjobb építőanyag.**

A **számításba vehető funkciók áttekintése** során különösen ki kell emelni a **lakóépületekben és üdülőekben** történő alkalmazás lehetőségét. Ezen terekben a klimatizálás igénye még nem általános, és megfelelő épület, és épületszerkezeti tervezéssel a belső hőkomfort gépészeti berendezések és jelentős energiateljesítés nélkül biztosítható.

A **kereskedelmi-, iroda-, és középületekben** a vályog kiváló hőtároló és páragazdálkodási képessége kevésbé tud érvényesülni, mivel manapság már általános igény a belső terek klimatizálása. A nagyobb hőtároló képességgel rendelkező szerkezet ugyan csökkenti az épületek fűtési és hűtési energiaigényét, de a jelentős belső hőterhelések miatt a hőtároló szerkezetek előnye csak fokozott energetikai igényeket kielégítő épületek esetén jelentős (alacsony energiaigényű, vagy passzívházak).

Mezőgazdasági és ipari épületekben történő alkalmazásra a termelői funkciók sokrétűsége miatt nem tartom érdemesnek ajánlások megfogalmazását.

A vályog építőanyag fent definiált, kiválóan értékelhető műszaki tulajdonságai **lakó-, és üdülőépületekben a következő szerkezetekben és szerkezeti rétegekben hasznosulnak:**

- külső falszerkezetekben
  - teherhordó, vagy belső oldal felől kitöltő jellegű falazóanyag,
  - belső oldali vakolat,
  - belső oldali szárazvakolat,
- válaszfalak
  - teherhordó, vagy kitöltő jellegű falazóanyag,
  - vakolat,
  - szárazvakolat,
- emeletközi, vagy zárófödém
  - kitöltés teherhordó rendszer közé, vagy fölé
  - belső oldali vakolat,
  - belső oldali szárazvakolat,
- tetőtér beépítés ferde határoló szerkezete
  - kitöltés teherhordó rendszer közé, vagy fölé
  - belső oldali vakolat,
  - belső oldali szárazvakolat,

1) Javasolt az építésökológiai LCA értékelés módszerének bevezetése a szerkezettervezés, további kutatások után akár az építésszabályozás szempontrendszerébe.

Indoklás: Az építésökológiai indikátorok kidolgozottsága és tudományos elfogadottsága elégséges arra, hogy a szerkezetek környezetterhelése közötti különbségeket kimutassa. A későbbiekben van realitása annak is, hogy a használati energia felhasználásának szabályozása mellett (7/2006 TNM rendelet) a beépített energiára vonatkozólag is építési szabályozások lépjenek életbe.¹

2) Javasolt a hőkomfortra optimalizált tervezés továbbfejlesztett elméletét alkalmazni az oktatásban és a gyakorlatban.

Indoklás: Az épületek hőtechnikai tervezése során manapság elsősorban a téli hőigény csökkentésére koncentrálnak az építész szakma. Az éghajlatváltozás hatására azonban érezhetően nő a nyári hőkomfort biztosításának igénye, szerepe. A dinamikus épületszimuláció segítségével olyan épülettervezési szabályokat lehet és kell kidolgozni különféle használati módok és geometriai formák esetére, amelyek segítenek csökkenteni a nyári gépi hűtési igényt, illetve az azzal járó energiahasználatot.

3) A vályog építőanyagot a disszertációban definiált funkciójú épületek épületszerkezeteiként javasolt alkalmazni.

Indoklás: A vályog építőanyag hőtároló, páragazdálkodási képessége a definiált funkciójú épületek megjelölt épületszerkezeteiben jelentősen hozzájárul a szerkezet használati értékének növekedéséhez. A vályog egyéb szerkezetekben történő alkalmazása során vélhetőleg nem mint ideális építőanyag szerepel, ezért a létrehozott szerkezet sem lesz optimális.

---

¹ A Galgahévízen létesítendő ökofalu rendezési terve 2002 óta írja elő a családi házak építése során beépíthető primér energiatartalom maximális értékét.

**Szerző kapcsolódó,
jelentősebb publikációi**

- Dr. Tiderenczl Gábor, Medgyasszay Péter, Szalay Zsuzsa, Zorkóczy Zoltán: "Épületszerkezetek építésökológiai és -biológiai értékelő rendszerének összeállítása az építési anyagok hazai gyártási/előállítási adatai alapján", Független Ökológiai Központ. OTKA T/F 046265 kutatási jelentés. 2006.
- Medgyasszay Péter (ed): Környezetkímélőbb Építés Adatbázisa (temetikus webportál) <http://www.foek.hu/korkep>
- Medgyasszay Péter, Beliczay Erzsébet, Horváth Sára, Licskó Béla, Meydl Szilvia, Varga Illés Levente: A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia háttéranyagaként az éghajlatváltozás csökkentése és az alkalmazkodás lehetőségei az épített környezet alakításával, Független Ökológiai Központ. In KvVM kutatási jelentés. 2007.
- Medgyasszay Péter, Dr. Cseri Miklós, Búzás Miklós: Use of Traditional Building Materials in the Contemporary Hungarian Architecture of the 80's-90's Contemporary design from traditional materials, University of Plymouth 1996
- Medgyasszay Péter, dr. Lányi Erzsébet, Novák Ágnes, dr. Józsa Zsuzsanna, Tiderenczl Gábor, Csevény Ferenc: Tisztább Építési Anyagokat Magyarországon! Független Ökológiai Központ. KÖM Kutatási jelentés. 2001.
- Medgyasszay Péter, dr. Lányi Erzsébet, Novák Ágnes, Tiderenczl Gábor: Az építőanyagok piacának gazdasági szabályozó eszközökkel történő befolyásolhatóságának vizsgálata a környezetbarát (anyag- és energiatakarékos) építészet, építési hulladék minőségének javítása, illetőleg az újrahasznosítás elősegítése érdekében, Független Ökológiai Központ. KÖM Kutatási jelentés. 2001.
- Medgyasszay Péter, Ertsey Attila, Dr. Osztrólczy Miklós: Energiagazdálkodás az épített környezetben Szent István Egyetem Ybl Miklós Műszaki Főiskolai Kar Épített Környezet Tanszék jegyzet, 2001. (96 pages)
- Medgyasszay Péter, Jároli József, Szécsi Ilona: Ma használatos és környezetkímélőbb újonnan épülő lakóház típusok teljes életciklus alatti energia- és költségigénye, a környezetkímélőbb háztípusok piaci lehetőségei, Független Ökológiai Központ. In KÖM kutatási jelentés. 2002.
- Medgyasszay Péter, Novák Ágnes: Föld- és szalmaépítészet, Terc Kiadó. Budapest, 2006.
- Medgyasszay Péter: A fenntartható fejlődés és a környezettudatos, környezetkímélő építés néhány építészeti lehetősége Építési Piac, 1997/11, 31. évfolyam 22.szám, pp 4-9.
- Medgyasszay Péter: A földépítészet alkalmazásának indokai, néhány szerkezete Magyar Építőipar, 1999/7-8. 22.szám, pp 233-238.
- Medgyasszay Péter: A korszerű földépítés néhány példája Nyugat-Európából Új Magyar Építőművészet, 1998/6, pp 44-45.
- Medgyasszay Péter: Earth and adobe constructions ECOBUILD Environment friendly constructions and building - Version 1.0 - http://www.egt.bme.hu/ecobuild/greencon/f05_0601.htm

- Medgyasszay Péter: Earth architecture? Renaissance of an Ancient Technology from the point of view of the Sustainability In International Conference of PhD students, University of Miskolc, 1997 pp 63-69.
- Medgyasszay Péter: Fenntartható energiagazdálkodás az építésben *Lélegzet*, 2003/december, 13. évfolyam 12.szám, pp 19-22.
- Medgyasszay Péter: Fenntarthatóság az építésben Világváros világfalu program *Építészeti és Önkormányzati kiadványok*, (ed. Medgyasszay Péter et. al.) *Független Ökológiai Központ*. Budapest, 2004/március, április, pp 9-20.
- Medgyasszay Péter: Földépítés nemzetközi és hazai gyakorlatának ismertetése *Környezetbarát építés szerkezetei* - BME Épületszerkezettani Tsz. - Tanszéki segédlet, 1999, pp 73-82.
- Medgyasszay Péter: Korszerű földépítészet reneszánsza, hazai gazdaságosságának néhány kérdése *Építés Felújítás*, 1997/10, 4. évfolyam 7.szám, pp. 44-45.
- Medgyasszay Péter: Passive cooling potential of earth walls *EuroSun'98 2nd ISES Europe Congress*, Portoroz, pp 33.
- Medgyasszay Péter: Szederkény vályogépítészetének múltja és jelene *Szederkényi Német Honismereti Évkönyv* - 1995, pp 33-38.
- Medgyasszay, Péter: Die gegenwärtige Praxis des Lehmbaus in Ungarn *Wohnungs und Gesundheit*, 2005/Sommer, pp 14.

